

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΛΟΧΟΥ

ΕΝΑΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝ ΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

‘Η συνέχεια της ιστορίας του Κιρτζαλή. ‘Ο Κιρτζαλής στα χέρια των Τούρκων. Καταδίκη σέ θάνατο. ‘Ο αρχιληστής και εί δεσμοφύλακός του. Τό γαζάνι με τζι φλωριά. Στέν τέπο του κρυμμένου θησαυρού. Μιά δραματική σκηνή. ‘Ο Κιρτζαλής και εί Πασάς του ‘Ισκιού. ‘Ο θάνατος του Κιρτζαλή.

Β’. Στο περασμένο φύλλο είδαμε τὰ κατορθώματα του Κιρτζαλή, του περιφημού Μολδανού αρχιληστή, ο οποίος έλαβε μέρος στην ‘Επανάστασι του ‘Αλεξάνδρου ‘Υψηλήτη. Μετά την καταστολή της ‘Επανάστασης, ο Κιρτζαλής συνελήφθη από τους Ρώσους και παρεδόθη στις Τουρκικές ‘Αρχές, σύμφωνα με την Ρωσοτουρκική συνθήκη. ‘Αργότερα έγινε γνωστόν ότι ο Κιρτζαλής, τη στιγμή που τον έπληαν από τις φυλακές, έπεσε στα πόδια του Ρώσου διευθυντού της αστυνομίας και με δάκρυα τών παρακαλοῦσας να φροντίσι γιά την γυναίκα του και τὸ παιδί του, που ζούσαν σ’ ένα Βουλγαρικό χωριό, κοντά στην Κίλια. Δέν ελογόριάζε την δική του τύχη, μά έτρεινε γιά τὸν δικούς του, που τούς άφινε έκπεθεμένους στην έκδικητική μανία τών Τούρκων. Αυτό ελξε πη στον άστυνόμο.

“Όταν έφρααν τὸν Κιρτζαλή στο ‘Ιάσιο, τὸν παρουσίασαν στὸν Τούρκο δικαστή, ο οποίος, χωρίς κανένα διατάγιμά και με σύντομη διαδικασία, τὸν κατεδίκασε σέ θάνατο, και μάλιστα στο σκληρότερο τὸν θανάτον: Νά τὸν σουβλί-σων ζωντανό!... ‘Ανέβαλαν ὅμως την έκτέλεσι της ποινής, επειδή ήταν Ρωμαϊκὸν και τὸ Κοράφι δέν επιτρέπει θανατικές έκτελέσεις. Τὸν έφοριζαν λοιπὸν στη φυλακή.

‘Εφτά Τούρκοι στρατιώτες—χοοιάτες κοντοί, με ληστήριή ψυχὴ και αἰτοί, ὡσεύ ο Κιρτζαλής—εμφύλαγαν τὸν κατάδικο και μαζί-μαζί έπιασαν φίλιες μαζί του... ‘Ο Κιρτζαλής, που ήξερε καλά τὴ γλώσσα τους και πὸν τὰ κατορθώματά του ήσαν ξεκουστιά σέ ὅλη την ‘Ανατολή, τούς διηγότανε τὴ ζωή του στα βουνά, πὸς ελήστανε τούς πλουσίους μετέδεις γιά νά δίνη στους φτωγούς χοοιάτες και ἄλλα τέτοια.

Οί Τούρκοι φρονοί τὸν άκούγαν με προσοχή και θαυμασμό, τὸ εἶδαν ἀπὸ τὸ φαρύ του, τὸν περιποιόνταν. Με τὸν καιρό, οί φρονοί και οί φυλακισμένους γίνηκαν στενοί φίλοι. Μιά μέρα ο Κιρτζαλής τούς λέει:

—‘Αδέρφια, ἡ τελευταία μου ὦρα πλησιάζει! Κανένας δέν μπορεί νά ξεφυγί ἀπὸ τὸ φαρύ του... Γρήγορα θά χωριστοῦμε... Λοιπὸν, επειδή πολὺ με περιποιηθήκατε και σὰς ἀγάπησε ἡ καρδιά μου, θέλω νά σας ἀφήσω κάτι, γιά νά με θυμάστε.

Οί Τούρκοι ετέντωσαν τ’ αἰτιά. —‘Αδέρφια, ξεκουλοῦθησε ο Κιρτζαλής, εἰδὼ και τρία χρόνια, ὅταν ήμουν σύντροφος με τὸν μακαρίτη τὸν ‘Αργαῶντη και μαζί ἐκινηγοῦσαν τ’ άσκήρια, ἐπαραχώσαμε εἰδὼ πάρα ἔξω, ἕνα καζάνι γεμάτο φλωριά!... ‘Εκείνος σκοτώθηκε, ἐγὼ σύντομα θά πάθω τὸ ἴδιο, και τὰ φλωριά θά μείνουν θαμμένα στη γῆ... Κοίμη δέν εινε, αἰροῦ βολιχονται στὸν κάμπο τόσο φτωχοί ἄνθρωποι, τόσες χήρες και ὀρφανά!... Λοιπὸν, ήτανε τῆς τύχης σας, και σεις να γενίτε πλούσιος, και γὰ βοηθήσετε και καμμιά φτωγιά φαρμιλιά. Πάρτε τα λοιπὸν τὰ φλωριά! Καλάι σας! Και δότες κάτι στους φτωγούς γιά τὴν ψυχὴ μας!...

Οί Τούρκοι παρὰ λίγο να τὰ χάσουν... ‘Αρχισαν τῆς συζητήσεως, πὸς να βροῦν πὸς κρύβεται ο θησαυρός, Σκεφτήσαν, και ξανασκεφτήσαν και τέλος ἀπεφάσαν να τούς ὀδηγήσι στὸ μέρος τοῦ κρυμμένου θησαυροῦ ὁ... ἴδιος ο Κιρτζαλής!

*** ‘Ενίχτωσε, Οί Τούρκοι ἔβγαλαν τῆς ἄλω-σίδεις ἀπὸ τὰ πόδια του καταδίκου, ἔδσαν με σχοινιά τὰ χέρια του και διενθίνθησαν ἀπὸ τὴν πόλι στη στέπα.

‘Ο Κιρτζαλής τούς ὀδηγοῦσε μέσα ἀπὸ τὸ ἕνα χαντάκι στο ἄλλο, τούς ἔφρανε θλοένα και πὸ ἔξω... Περπάτησαν ὦρα πολλή.

‘Επὶ τέλους ο Κιρτζαλής στάθηκε κοντὰ σ’ ἕνα μεγάλο δέντρο, ἐμέτρησε δώδεκα βήματα ἀπὸ τὴ ρίζα τοῦ δέντρου πρὸς ἀνατολάς, ἐχτύπησε τὸ πόδι του στη γῆ και εἰπε: «—‘Εδὼ!»

Οί Τούρκοι ἔλαβαν τὰ μέτρα τους. Οί τέσσερες ἔβγαλαν τὰ γι-αταγάνια τους και ἀρχισαν νά σκάδουν τὴ γῆ. Τρεῖς ἔμειναν νὰ τὸν φυλάινε.

‘Ο Κιρτζαλής—με τὰ χέρια πάντα δευμένα—ἐκάθησε σέ μιὰ πέ-τρα κ’ ἔβλεπε τῆ ἔναναν. Φαινόταν ἀνυπόμονος.

—‘Ε, λοιπὸν, κάντε λιγάκι γρηγορότερα! τούς ἔλεγε. Θά ἔξημε-ρωθοῦμε εἰδὼ! ;!

—Σκάβοιμε! Σκάβοιμε! ἄπαντοῦσαν ἐκεῖνοι.

Σὲ λίγο, ροῦταί πάλι ο Κιρτζαλής:

—‘Ε, φάνηκε τὸ καζάνι με τὰ φλωριά:

—‘Οχι ἀκόμη, ἀπάντησαν οί Τούρκοι και ἄ-φρονος ἰδρωτάς ἔτρεχε ἀπὸ τὸ μέτωπό τους.

‘Ο Κιρτζαλής ἀρχισε νά δείχνη γρηγορότερα ἀνυπομονησία. Σηκώθηκε ἑπάνω και εἰπε:

—Μορε ἄνθρωποι!... Ὅστε τὴ γῆ ἀκόμη δέν ἔφραν νά σκάφουν καθὼς πρέπει!... ‘Εγὼ σέ δυὸ λεπτά θά τελειώνα... Παδιά, λίστε μου τὰ χέρια και δότες μου ἕνα γιαταγάνι!

Οί Τούρκοι τραβήχτηκαν λίγο πὸ ἐκεῖ και ἀρχισαν νά αναστέπτονται... Στο τέλος ἀπεφά-σισαν:

—Δὲ βαρύνεσαι, εἰπαν, ἄς τοῦ λύσουμε τὰ χέρια και ἄς τοῦ δώσουμε ἕνα γιαταγάνι. Τί ἡ αἰτό; ‘Εκείνος εἰνε ἕνας, ἔμεις ἔμιαστε ἔφτά!

Τὸ ἔβλεπαν λοιπὸν τὰ χέρια και τοῦ ἔδσαν τὸ γιαταγάνι.

‘Επὶ τέλους ο Κιρτζαλής ήταν ἐλεύθερος και ἀματωμένος!... ‘Η ψυχὴ του ἔνοιωσε μεγάλη χαρά. ‘Ο ἀρχιληστής τὸν Μολδοβλαχικὸν βου-κὸν ἔνοιωσε τὸν ἑαυτό του γίγαντα!

‘Αρχισε νά σκάβη βιαστικὸς... Οί Τούρκοι τὸν βοηθοῦσαν γρήγο, ἀφοσιωμένοι στο θησαυρό.

‘Εφρανο ο Κιρτζαλής βρῆξει τὸ γιαταγάνι στην καλιά ἕνὸς ἀπὸ τούς Τούρκοι, ἀφίνοι τὸ γιαταγάνι μπηγμένο στο κορμί του και τοῦ ἀρ-πάξει ἀπὸ τὴ ζώνη τὰ δυὸ πιστόλια!

Οί ἑπίλοιποι ἔξη, ὅλις βλέπουν τὸν ἀρχι-ληστή ἀματωμένο, τρομαγμένο ἀπὸ τὴ σερνή τοῦ φόνου, σαστίζουν και τὸ βάζουν στα πόδια! ‘Ο Κιρτζαλής τούς εἰδε νά χάνονται στο βάθος τῆς στέπας και ξεκουδίστηκε ἀπὸ τὰ γέλια...

*** ‘Ο ἀρχιληστής δέν ἔφρασε καιρό: Γρήγορα ἔ-πληε στα λιμεῖρια που ήξερε, ἐσκυλόθηκε τὴ σημορία του και ἀρχισε νά τρομοκρατῆ τὴν περι-φορία τοῦ ‘Ισκιου... ‘Εστειλε γράμμα στον Πασά και τὸ ἔξήτησε πέντε χιλιάδες φλωριά, ἀφορίζοντας διὰ ἂν δέν τὸν τὰ στείλη, εἰδὼ μητὶ με τὸ ἄσκήρι του στο ‘Ιάσιο νὰ τὸ κάρη! Και

ο Πασάς φοβήθηκε και τὸ ἔστειλε τῆς πέντε χιλιάδες φλωριά. ‘Ο-ταν ο Κιρτζαλής τὰ ἔλαβε, εἰπε στους συντρόφους του:

—Νά ὁ θησαυρός που τούς ἔλεγα!...

Τὸν Κιρτζαλή δέν τὸν ἐκοτόσαν. Πῆγε ἀπὸ φρονικό θάνατο, ἀπὸ γεράματα.

ΜΙΑ ΕΞΥΠΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙ

Μιά κυρία ρώτησε κάποτε τὸν περιφημο στρατηγὸ Μορίς ντὲ Νασσὼ πὸν ἐθεωροῦσε ὡς τὸν μεγαλύτερο στρατηγὸ τῆς ἐποχῆς. ‘Εκείνος, μη θέλοντας ἀπὸ μεταφορῶσιν νά ἀναφέρη τὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ και μη ἐπιθυμῶντας νά προσφέρη σ’ ἄ-λλο τὰ πρωτεία, ἀποκρίθηκε:

—‘Ο μαρκήσιος Σπινόλα εἰνε ο δεύ-τερος!...

‘Ο θεατρικὸς συγγραφεύς κ. Ν. Δάσκαλος.

